

det saa gaae Soldaten, som vi sætte paa Post ved vigtige Gjenstande? Er han saa høit lønnet, som en Embedsmand, og indrømme vi ham Ret til at stjæle, idet vi sige til ham, at han ellers sulter? Nei, vi sige tværtimod til ham: Du sulter ikke, og Du behøver ikke alene ikke at stjæle, men Du skal endog afværge Tyverier. Hvorvidt en Lønning i det enkelte Tilfælde er tilstrækkelig eller ikke, berøer paa, hvorledes man stiller sine Livsfordringer. Den Løn, hvormed en ringere Soldatjent er aflagt, er ligesaa høj, det paaastaar jeg bestandigt, som den Indtægt, hvoraf den største Deel af de næringsdrevende Borgere, der bære Skatterne, lever. Ja, jeg vil endog saa gaae videre og sige: naar vi sammenligne den Indtægt, som de lønede Bestillingsmænd i private Forhold have, med de offentlige Bestillingsmænds Løn, saa er denne forholdsvis større, end nogen som helst privat Bestillingsmands. Vi have saa ofte hørt statistiske Beregninger paa beraabt som Bevis; lad os her undersøge, hvad Urtekræmmeren betaler sin Svend, hvad Kjøbmanden betaler sin Fuldmægtig, og hvad en Forvalter paa Landet har i Løn, og lad os da see, om det ikke er sandt; jeg siger, at de kongelige Bestillingsmænd ere i Gjennemsnit bedre betalte, og derfor ere de kongelige Bestillinger ogsaa de meest søgte. Vi maae nemlig lægge Mærke til, at de kongelige Bestillingsmænds Løn bestaaer ikke alene i den Pengesum, de hver Dag faae, men tillige dertil, at Staten opsparer saa Meget for hver Enkelt, at den kan pensionere ham og tillige Enken efter hans Død, samt Børnene, hvis de ere uforsørgede. Det er en saa stor Herlighed, at den bør tages med i Betragtning. Jeg havde ventet, at den ærede Rigsdagsmand, som aabnede Forhandlingerne idag, da han førte Discussjonen over paa Finantsministerens Udtalelse, istedetfor paa den foreliggende Lov, vilde have beklaget, at Finantsministeren havde givet en Slags Udflugt til, at der skulde komme en Lønningslov, som giver Forhoielse i Gage; thi det er beklageligt, at Sligt skal blive Tilfælde paa en Tid, hvor vor Finantslov ikke giver nogen Overbalance, men maastee Underbalance. Jeg siger ikke, at en saadan Lov ikke kan blive

nødvendig, men jeg siger blot, at Nødvendigheden endnu ikke er beviist, men Nødvendigheden indtræder i det Dieblit, vi udtale os derover, saaledes som det er skeet lasten. Dersom Enhver af os var rig, og kunde give af sit Eget, saa kunde saadanne Udtalelser være berettigede; men vi maae ikke glemme, at vi repræsentere en Mængde skatteyndende Borgere, som, for at kunne betale deres Skatter, ofte maae lide de haardeste Savn, og derfor skulle vi være sparsomme med denne Stat. De Savn, som vi tale om, at de paagældende Embedsmand maae lide, naar de ikke enten skulde sulte eller stjæle, er Intet imod de Savn, som de Skatteyndende maae lide, for at udrede deres 1—2 eller 3 Mk. i Stat, og som ikke estergives dem; thi, naar de ikke betale den, udpanter man dem og sælger Hytten over Hovedet paa dem. Jeg paakalder alle Dem, som kjende Forholdene her i Landet, og spørger Dem, om jeg siger et Ord for meget. Vi skulle see Stillingen saaledes som den virkelig er, og ikke give en falsk Forestilling derom, forat en Mængde Mænd i Staten skal troe, at de lide og lide for Statens Skyld, medens de netop oppebære af Statens Finantser en ikke ringe Indtægt. Det er en Drøm, naar den ærede Taler, som først havde Ordet, troer, at vi ved at forøge Gagerne kunne faae udført mere Arbejde og faae færre Bestillingsmænd. Dersom det ærede Medlem vil undersøge samtlige vore Forhold, saa vil han see, at man gjør sig langt mere Umage for, at faae en Mængde Levebrød til mange forskellige, end for at faae enkelte høitbetalte, og han vil faae at høre, at dersom vi af de enkelte høitbetalte Bestillingsmænd vilde forlange en Arbejdstid af 6, 8 à 10 Timer om Dagen, saa kaldes det Slaveri, som ikke kan taales, og man indskrænker derfor Arbejdstiden til 4, 5 à 6 Timer. Naar vi derimod tagé Hensyn til den private Forretningsmand, som sidder ved sit Arbejde fra Morgen til Aften og passer paa sine Folk, da finde vi, at han er istand til at faae sine Undergivne til at arbejde ligesaa lang Tid, skjøndt det mangen Gang er vanskeligt nok, men fra Statens Side lader det sig ikke gjøre at skaffe sig saamange Timers Arbejde. Man har forsvøgt forskellige